Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 17 Ιουλίου 2017
(OR. en)

11155/17

MAMA 144
CFSP/PESC 671
RELEX 642
LIBYE 7

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Με ημερομηνία:	17 Ιουλίου 2017
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
αριθ. προηγ. εγγρ.:	11153/17 MAMA 143 CFSP/PESC 670 RELEX 641 LIBYE 6
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Λιβύη - Συμπεράσματα του Συμβουλίου (17 Ιουλίου 2017)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για τη Λιβύη, τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο στην 3557η σύνοδό του στις 17 Ιουλίου 2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΛΙΒΥΗ

Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων, 17 Ιουλίου 2017

1. Η ΕΕ παραμένει απόλυτα προσηλωμένη σε μια πολιτική διαδικασία χωρίς αποκλεισμούς εντός της Λιβύης και χαιρετίζει θερμά τον διορισμό του Ghassan Salamé στη θέση του Ειδικού Απεσταλμένου του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ, ο οποίος θα έχει καθοριστικό διαμεσολαβητικό ρόλο, με βάση την Πολιτική Συμφωνία για τη Λιβύη. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών για την υποστήριξη της Λιβύης (UNSMIL) και προτρέπει τον ΟΗΕ να εντείνει τις προσπάθειές του για να συμβάλει στη σταθεροποίηση της Λιβύης, την εθνική συμφιλίωση, την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας και τη στήριξη του Προεδρικού Συμβουλίου και της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας στο πλαίσιο της ευθύνης τους να ανταποκριθούν στις ανάγκες όλων των Λιβύων. Η ΕΕ ευχαριστεί τον Martin Kobler για τις άοκνες προσπάθειές του κατά τη διάρκεια της θητείας του.

2. Υπενθυμίζοντας την απόφαση αριθ. 2259 του ΣΑΗΕ και μεταγενέστερες αποφάσεις, η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι υποστηρίζει σταθερά την Πολιτική Συμφωνία για τη Λιβύη, καθώς και το Προεδρικό Συμβούλιο και την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας υπό την ηγεσία του Πρωθυπουργού Fayez Sarraj, που συγκροτήθηκαν στο πλαίσιο της Πολιτικής Συμφωνίας για τη Λιβύη ως οι μόνες νόμιμες κυβερνητικές αρχές της χώρας. Η ΕΕ επικροτεί τις διαρκείς προσπάθειες για γεφύρωση των πολιτικών διαφορών και ζητεί η Βουλή των Αντιπροσώπων και το Ανώτατο Συμβούλιο του Κράτους να προχωρήσουν σε διαβουλεύσεις για περιορισμένες τροποποιήσεις της Πολιτικής Συμφωνίας για τη Λιβύη, η οποία παραμένει το σταθερό πλαίσιο για την επίτευξη λύσης στην κρίση της Λιβύης, ώστε να καταστεί πιο περιεκτική και να εφαρμοστεί πλήρως. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ υπογραμμίζει τη σημασία της συμμετοχής των γυναικών, της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών φορέων στην πολιτική διαδικασία. Επίσης, καλεί τη Συντακτική Συνέλευση να ολοκληρώσει τα καθήκοντά της το συντομότερο δυνατόν ώστε να εγκριθεί νέο Σύνταγμα και να υποβληθεί σε δημοψήφισμα, όπως προβλέπεται από την Πολιτική Συμφωνία για τη Λιβύη.

3. Τα πρόσφατα περιστατικά βίας απειλούν τη σταθερότητα της Λιβύης. Η ΕΕ πιστεύει ότι δεν μπορεί να δοθεί λύση στην κρίση της Λιβύης με τη χρήση βίας. Καταδικάζει τις εμπρηστικές δηλώσεις και τις επιθέσεις που προκάλεσαν ανθρώπινες απώλειες τους τελευταίους μήνες. Η ΕΕ καλεί όλες τις ένοπλες ομάδες να απόσχουν από βιαιοπραγίες, να δεσμευτούν για την αποστράτευση και να αναγνωρίσουν τις αρχές που ορίζει η Πολιτική Συμφωνία για τη Λιβύη ως τις μόνες που δικαιούνται να ελέγχουν τις δυνάμεις άμυνας και ασφάλειας της Λιβύης. Οι διαπραγματεύσεις θα πρέπει να οδηγήσουν στην ενοποίηση των δυνάμεων της Λιβύης από όλες τις περιοχές με στόχο την οικοδόμηση μιας εθνικής αρχιτεκτονικής ασφαλείας υπό μη στρατιωτικό έλεγχο, με ικανότητες για τον έλεγχο των συνόρων, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της διάδοσης όπλων, της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, καθώς και για την αποκατάσταση της ασφάλειας σε ολόκληρη τη χώρα. Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τις θετικές εξελίξεις όσον αφορά την προεδρική φρουρά.

4. Η ΕΕ καταδικάζει τις επανειλημμένες παραβιάσεις του εμπάργκο όπλων του ΟΗΕ και προτρέπει όλα τα μέλη της διεθνούς κοινότητας να σεβαστούν πλήρως τη διεθνή έννομη τάξη, τις αποφάσεις του ΣΑΗΕ και την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Λιβύης, καθώς και να στηρίξουν από κοινού τη διαμεσολάβηση του ΟΗΕ. Επιπλέον, η ΕΕ υπενθυμίζει την υποχρέωση της Λιβύης να συνεργαστεί πλήρως με το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 1970 του ΣΑΗΕ.

5. Η ΕΕ εκφράζει τη λύπη της για τις συνεχείς παραβιάσεις και καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, και εκφράζει την ανησυχία της για την ανθρωπιστική κατάσταση στη Λιβύη, όπου 1,3 εκατομμύρια άτομα χρειάζονται βοήθεια. Ζητεί να εξασφαλιστεί η ανεμπόδιστη πρόσβαση των οργανώσεων ανθρωπιστικής βοήθειας στους πληθυσμούς που έχουν ανάγκη και την τήρηση του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Επιπλέον, η ΕΕ επισημαίνει την ανάγκη να δοθεί τέλος στην ατιμωρησία, να προωθηθούν μέτρα για την προστασία από τη βία και να διασφαλιστεί η βοήθεια και η προστασία των θυμάτων κάθε μορφής εκμετάλλευσης, ανεξάρτητα από το καθεστώς τους. Ζητεί, επίσης, στήριξη από τους χορηγούς ώστε να συμβάλουν στην κάλυψη των ανθρωπιστικών αναγκών των πληθυσμών που έχουν πληγεί από τις συγκρούσεις.

6. Η ΕΕ επικροτεί τις προσπάθειες που καταβάλλονται από γειτονικές χώρες και περιφερειακές οργανώσεις για την υποστήριξη του έργου του ΟΗΕ. Η ΕΕ συμβάλλει στις προσπάθειες αυτές και με τη συμμετοχή της στην Τετραμερή για τη Λιβύη (ΕΕ, ΟΗΕ, Αφρικανική Ένωση, Σύνδεσμος Αραβικών Κρατών), τα μέλη της οποίας συμφώνησαν να δώσουν μεγαλύτερη ώθηση στην πολιτική διαδικασία κατά τις συνεδριάσεις τους στις 18 Μαρτίου στο Κάιρο και 23 Μαΐου στις Βρυξέλλες. Είναι απαραίτητο να συντονιστούν σωστά όλες οι περιφερειακές και διεθνείς προσπάθειες και να συνεργαστούν όλοι οι διεθνείς εταίροι, ώστε να διασφαλιστεί η ταχεία επίλυση της κρίσης στη Λιβύη.

7. Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόσφατη αύξηση της παραγωγής πετρελαίου και καλεί την κυβέρνηση και την Εθνική Εταιρεία Πετρελαίου να συνεχίσουν να διασφαλίζουν την εκμετάλλευση του πετρελαϊκού πλούτου προς όφελος όλων των Λιβύων. Καταδικάζει κάθε προσπάθεια παράνομης εξαγωγής πετρελαίου, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων πετρελαίου και διύλισης πετρελαίου, από φορείς που δεν υπάγονται στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, και επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της για την επιβολή των αποφάσεων του ΣΑΗΕ σχετικά με το θέμα αυτό. Καλεί όλους τους θεσμούς της Λιβύης, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών και των οικονομικών θεσμών, να αποδεχθούν την αποκλειστική εξουσία της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας. Καλεί τις αρχές της Λιβύης να εφαρμόσουν τις δημοσιονομικές, νομισματικές και φορολογικές μεταρρυθμίσεις που συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο του οικονομικού διαλόγου και υποστηρίχθηκαν από τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να αποφευχθεί μια ακόμη σοβαρότερη οικονομική κρίση, να μειωθούν οι περιττές δημόσιες δαπάνες και να βελτιωθεί η παροχή βασικών υπηρεσιών, ώστε να καλυφθούν οι πλέον επείγουσες ανάγκες του λαού της Λιβύης. Η ΕΕ αναγνωρίζει επίσης ότι είναι σημαντικό να παρασχεθεί στήριξη στους δήμους στο πλαίσιο της παροχής απαραίτητων υπηρεσιών στους πολίτες της Λιβύης.

8. Η ΕΕ εξακολουθεί να ανησυχεί για τη συνεχιζόμενη απειλή της τρομοκρατίας στη Λιβύη και απευθύνει έκκληση να καταβληθούν προσπάθειες στήριξης της Λιβύης για την αντιμετώπιση αυτής της απειλής. Καλεί όλους τους Λίβυους να ενώσουν τις δυνάμεις τους για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τονίζει τη σημασία της πρόληψης και επαναλαμβάνει ότι στηρίζει τον αγώνα της χώρας κατά της ριζοσπαστικοποίησης, του βίαιου εξτρεμισμού και της τρομοκρατίας.

9. Η ΕΕ εκφράζει την ανησυχία της σχετικά με την παράνομη διακίνηση και εμπορία μέσω της Λιβύης μεταναστών, όπλων, ναρκωτικών και προϊόντων πετρελαίου. Αυτές οι παράνομες δραστηριότητες παρακωλύουν τις προσπάθειες για την αποκατάσταση του νόμου και της τάξης και συνιστούν απειλή για τη Λιβύη και τις γειτονικές χώρες. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της εργάζονται με τις λιβυκές αρχές ώστε να σταματήσουν τις παράνομες αυτές δραστηριότητες, μέσω της συνεργασίας με τους υπαλλήλους της συνοριοφυλακής και της ακτοφυλακής και των προσπαθειών με τη διεθνή κοινότητα για την καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων που αποκομίζουν κέρδη από την παράνομη διακίνηση μεταναστών και την εμπορία ανθρώπων. Το ζήτημα της παράτυπης μετανάστευσης παραμένει ιδιαίτερα ανησυχητικό.

Η ΕΕ θα στηρίξει τη Λιβύη προκειμένου να ενισχύσει τις ικανότητες συνοριακού ελέγχου, συμπεριλαμβανομένου του νότιου τμήματός της, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, επιπροσθέτως των ευρύτερων προσπαθειών της ΕΕ για την ενίσχυση της συνεργασίας με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης, ώστε να μειωθεί σημαντικά η μεταναστευτική πίεση στα χερσαία σύνορα της Λιβύης και άλλων γειτονικών χωρών. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις χώρες της G5 Σαχέλ, μεταξύ άλλων, με συνεισφορές των αποστολών ΚΠΑΑ και χρηματοδοτική στήριξη προς την κοινή δύναμη της G5 Σαχέλ. Η ΕΕ θα συμμετάσχει περαιτέρω στη διαδικασία και θα παράσχει υποστήριξη για την ενίσχυση της διαχείρισης και των θαλάσσιων και των χερσαίων συνόρων από τις λιβυκές αρχές.

10. Υπογραμμίζοντας τη σημασία και των δύο αποστολών, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ανανέωση της εντολής της αποστολής EUBAM Libya και θα αποφασίσει σύντομα σχετικά με την ανανέωση της Επιχείρησης Sophia. Οι αποστολές αυτές συμβάλλουν στην εφαρμογή της συνολικής στρατηγικής της ΕΕ και της ολοκληρωμένης στρατηγικής της ΕΕ για τη μετανάστευση στην οδό της Κεντρικής Μεσογείου και στη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας στη Λιβύη. Σύμφωνα με τη βασική εντολή της, η επιχείρηση Sophia αναμένεται να εξακολουθεί να διαταράσσει τη λειτουργία του επιχειρηματικού μοντέλου των παράνομων διακινητών και των λαθρεμπόρων στη θάλασσα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, ιδίως με την υποστήριξη που παρέχει η εκπαίδευση της λιβυκής ακτοφυλακής και του λιβυκού ναυτικού, μεταξύ άλλων, σχετικά με θέματα διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και φύλου. Το Συμβούλιο χαιρετίζει την απόφαση για τη σύσταση μηχανισμού παρακολούθησης με στόχο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης. Η επιχείρηση Sophia αναμένεται να εξακολουθήσει επίσης να αποτρέπει το λαθρεμπόριο όπλων και να ενισχύει τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την ευρύτερη παράνομη διακίνηση και εμπορία, σύμφωνα επίσης με τις διατάξεις της απόφασης 2326 του ΣΑΗΕ και, κατ' αυτόν τον τρόπο, να συμβάλλει στη βελτίωση της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας στην Κεντρική Μεσόγειο συνολικά, μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών με τους αρμόδιους οργανισμούς του τομέα Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (ΔΕΥ). Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της έγκαιρης και επαρκούς συγκρότησης δυνάμεων, ώστε να εκπληρωθεί η εντολή της επιχείρησης Sophia.

Η EUBAM Libya θα συνεχίσει σταδιακά να συντρέχει τις λιβυκές αρχές και να συνεργάζεται με αυτές για τη διαχείριση των συνόρων, συμπεριλαμβανομένου του νοτίου τμήματος της χώρας, την επιβολή του νόμου και την ποινική δικαιοσύνη και την κατάρτιση σχεδίου για ενδεχόμενη μη στρατιωτική αποστολή ΚΠΑΑ για τη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας, η οποία θα συνεργάζεται στενά με την UNSMIL και θα συμβάλλει στις προσπάθειές της. Η EUBAM Libya θα εξακολουθήσει να καταβάλλει προσπάθειες για την καθιέρωση διακριτικής παρουσίας στην Τρίπολη, υπό τον όρο ότι εφαρμόζονται οι κατάλληλες ρυθμίσεις ασφαλείας.

Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στο στόχο της εξάρθρωσης του επιχειρηματικού μοντέλου των διακινητών μεταναστών και των εμπόρων ανθρώπων. Εν προκειμένω, η ΕΕ συμφώνησε επίσης σήμερα να επιβάλει περιορισμούς στην εξαγωγή στη Λιβύη ορισμένων προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διευκόλυνση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως μικρών σκαφών και εξωλέμβιων κινητήρων. Η ΕΕ θα εξετάσει με ποιο τρόπο ο περιορισμός της πρόσβασης των κυκλωμάτων διακίνησης και εμπορίας στα εν λόγω προϊόντα θα μπορούσε να επεκταθεί πέραν της ΕΕ.

11. Η ΕΕ επιβεβαιώνει εκ νέου τη δέσμευσή της για τα ισχύοντα περιοριστικά μέτρα. Επαναλαμβάνει ότι είναι αποφασισμένη να τα καταργήσει, εάν δεν πληρούνται πλέον οι προϋποθέσεις εφαρμογής τους, και να θεσπίσει νέα μέτρα κατά προσώπων τα οποία απειλούν την ειρήνη, την ασφάλεια ή τη σταθερότητα της χώρας, μεταξύ άλλων, εμποδίζοντας ή υπονομεύοντας την επιτυχή ολοκλήρωση της πολιτικής μετάβασης της Λιβύης. Η ΕΕ είναι επίσης πρόθυμη να αναλάβει δράση κατά όσων ευθύνονται για τις σοβαρές καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ προτίθεται να εξετάσει δυνατότητες επέκτασης των περιοριστικών μέτρων στους παράνομους διακινητές και στους εμπόρους ανθρώπων.

12. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παρουσίαση από την Επιτροπή του «Σχεδίου δράσης όσον αφορά μέτρα για την υποστήριξη της Ιταλίας, τη μείωση της πίεσης κατά μήκος της οδού της Κεντρικής Μεσογείου και την ενίσχυση της αλληλεγγύης», με στόχο την ενεργό αναζήτηση λύσεων για τη σημαντική μείωση του αυξανόμενου αριθμού προσφύγων και μεταναστών.

Η ΕΕ καταδικάζει τις παραβιάσεις και καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των προσφύγων και των μεταναστών και παροτρύνει τις λιβυκές αρχές να εντείνουν τις προσπάθειές τους, ώστε να βελτιωθεί ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους, να ενισχυθεί η προστασία τους σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, να βελτιωθούν η πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας στα κέντρα κράτησης μεταναστών και οι συνθήκες που επικρατούν σε αυτά. Η ΕΕ απευθύνει επίσης έκκληση στις λιβυκές αρχές να μεριμνήσουν ώστε να μην χαθούν κι άλλες ζωές στη θάλασσα, να εξασφαλίσουν την παροχή επαρκούς βοήθειας και τη δυνατότητα προσφυγής, να αναζητήσουν λύσεις εναλλακτικές της κράτησης και να αυξήσουν τις υποβοηθούμενες εκούσιες επιστροφές με ιδιαίτερη προσοχή στα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών που διασώζονται στη θάλασσα. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με υπηρεσίες του ΟΗΕ, ιδίως με το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για την ανακούφιση των δεινών των προσφύγων και των μεταναστών και την παροχή βοήθειας σε αυτούς, και με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του ΟΗΕ και την UNICEF για τη σταθεροποίηση της κοινότητας.

Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για την ταχεία έγκριση και σύναψη του προγράμματος για τη Λιβύη ύψους 90 εκατ. ευρώ στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού καταπιστευματικού ταμείου εκτάκτου ανάγκης για την Αφρική (κεφάλαιο με τίτλο «Βόρεια Αφρική»), το οποίο έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή από κοινού με τα κράτη μέλη και τους οργανισμούς του ΟΗΕ, με στόχο την ενίσχυση της προστασίας των προσφύγων και των μεταναστών και τη στήριξη της τοπικής ανάπτυξης προς όφελος τόσο των τοπικών πληθυσμών όσο και των μεταναστών. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να αξιοποιεί όλους τους πόρους που διατίθενται στο πλαίσιο του καταπιστευματικού ταμείου για την Αφρική (κεφάλαιο με τίτλο «Βόρεια Αφρική»), σύμφωνα με τους ήδη καθορισμένους στόχους.